

Duurzaamheidsnota

Rozendaal

2018-2022

Inhoud

Leeswijzer	3
1 Visie (Waarom?)	3
2 Strategie (Hoe)	4
2.1 Instrumenten.....	5
2.2 Organisatie	6
2.3 Proces	6
3 Uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen (Wat?)	6
3.1 Communicatie als cruciaal onderdeel	7
3.2 Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering	7
3.3 Duurzaam ontwikkelen en bouwen	9
3.4. Duurzaam beheren.....	9
3.4.1 Afvalbeheer	9
3.4.2 Waterbeheer	10
3.4.3 Groenbeheer	11
3.5 Duurzaam wonen en leven	12
3.6 Duurzame energieopwekking.....	12
4 Duurzaam ondernemen	13
5 Projecten die al worden of zijn gerealiseerd	13
6 Beslispunten	14

Leeswijzer

De Duurzaamheidsnota Rozendaal is opgebouwd volgens het principe Waarom – Hoe – Wat:

1. Waarom? -> De visie

Waarom wil de gemeente Rozendaal werken aan duurzaamheid? Welke ambities heeft de gemeente?

2. Hoe? -> De strategie

Hoe gaat de gemeente Rozendaal de duurzaamheidsambitie realiseren? Welke strategie wordt gehanteerd? Welke instrumenten worden toegepast en met welke partijen wordt samengewerkt?

3. Wat? -> Het programma

Wat gaat de gemeente Rozendaal concreet doen om de ambitie te realiseren? Welke projecten / activiteiten worden uitgevoerd? Welke middelen zijn hiervoor beschikbaar en nodig?

1 Visie (Waarom?)

De gemeente Rozendaal wil zoveel mogelijk medewerking verlenen aan duurzaamheid en ziet voor zichzelf een eenvoudig uitvoerende rol en tevens een faciliterende rol weggelegd. Dit betekent dat *waar mogelijk* structureel en op een integrale manier gewerkt gaat worden aan een leefbare samenleving waarin mensen in hun basisbehoeften kunnen voorzien, zonder dat de basisbehoeften van toekomstige generaties in het gedrang komen.

Leefbaarheid op de lange termijn kan alleen worden gewaarborgd wanneer bij alle ontwikkelingen een balans wordt gevonden tussen sociale aspecten (people), milieuaspecten (planet) en economische aspecten (profit).

In de praktijk betekent dit dat:

- Gewerkt wordt aan een gezonde, veilige en leefbare samenleving;
- Verspilling (en uitputting) van grond- en hulpstoffen, water en energie wordt voorkomen;
- Alternatieven worden toegepast voor voorraden die op termijn schaars of moeilijk toegankelijk worden (innovatie);

- Sociale aspecten zoals eerlijke handel en arbeidsparticipatie in het oog worden gehouden;
- Biodiversiteit en groene ruimte van belang zijn;
- In het kader van een leefbare samenleving, rekening wordt gehouden met onafwendbare ontwikkelingen zoals klimaatverandering;
- Bij dit lange termijn denken naast financiële/economische aspecten ook andere aspecten worden meegenomen; de zogenaamde ‘people, planet, profit’- gedachte.

De uitgangspunten voor de visie zijn niet allemaal nieuw. Voor een deel zijn ze al verankerd in andere beleidsstukken, vastgelegd in afspraken en bestuurlijke speerpunten en uitgewerkt in lopende projecten.

2 Strategie (Hoe)

Bij het realiseren van de duurzaamheidsvisie hanteert de gemeente Rozendaal een strategie die bestaat uit twee delen:

- zelf doen;
- anderen stimuleren

Zelf doen

Als de gemeente duurzaam gedrag bij andere wil stimuleren, is het belangrijk dat ze zelf het goede voorbeeld geeft. Wanneer de gemeentelijke organisatie ‘duurzaam onderneemt’ en hierover helder, duidelijk en actief communiceert, zullen andere partijen worden geïnspireerd en gemotiveerd om ook met duurzaamheid aan de slag te gaan. Hiermee wordt het containerbegrip 'duurzaamheid' concreet.

Anderen stimuleren

Het uitvoeren van duurzaamheidsbeleid kan de gemeente niet alleen. Daarvoor is de inzet van inwoners, bedrijven en andere organisaties nodig. Belangrijk is dat deze partijen dit weten, willen en kunnen. De gemeente kan dit bevorderen door in te zetten op:

- Informeren: Waarom is duurzame ontwikkeling belangrijk?
- Inspireren: Wat zijn de mogelijkheden voor duurzaam handelen?
- Motiveren: Wat levert duurzaam handelen concreet op?
- Reguleren: Wat zegt de wet- en regelgeving over duurzaamheid?
- Faciliteren / organiseren:
 - Met welke partijen kan worden samengewerkt?
 - Wat zijn de financieringsmogelijkheden? Zijn er subsidiemogelijkheden en zo ja, hoe kunnen de doelgroepen hier gebruik van maken?
 - Hoe kan aan samenwerkingsverbanden meegedaan worden?

2.1 Instrumenten

De gemeente heeft diverse instrumenten ter beschikking die kunnen worden ingezet bij het realiseren van de duurzaamheidsambities. De belangrijkste instrumenten worden hieronder kort omschreven

Inkoop en aanbesteding

Als het gaat om duurzaam ondernemen binnen de gemeentelijke organisatie, speelt inkoop en aanbesteding een grote rol. Het gaat hierbij niet alleen om het aanschaffen van duurzame kantoorartikelen, maar bijvoorbeeld ook om energiezuinige nieuwbouw.

Communicatie en educatie

Bij het stimuleren van duurzaam gedrag is communicatie het belangrijkste instrument. Bij de toepassing hiervan kan gedacht worden aan een interne bewustwordingscampagne, het actief uitdragen van de positieve voorbeeldrol van de gemeente en duidelijke informatieverstrekking over mogelijke maatregelen. Belangrijk is dat een positieve boodschap wordt verkondigd die de doelgroep aanspreekt.

Milieueducatie is eveneens een onmisbaar instrument bij de uitvoering van duurzaamheidsbeleid. Door kinderen en jongeren vanaf een jonge leeftijd bewust te maken van de milieubijdrage die zij kunnen leveren, wordt duurzaam gedrag meer en meer een vanzelfsprekendheid en wordt dit bovendien gewaarborgd voor de toekomst.

Duurzaamheidstoets

Door het aspect Duurzaamheid tijdig en integraal mee te nemen in nieuwe ontwikkelingen die door de gemeente worden geïnitieerd, kunnen de kansen voor duurzaamheid optimaal worden benut.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

De wet- en regelgeving ten aanzien van duurzaamheid is momenteel (nog) redelijk beperkt (o.a. energieprestatienormen nieuwbouw, energiebesparingsverplichtingen voor bedrijven). Door regulerende maatregelen consequent toe te passen en hier duidelijk over te communiceren, kan desondanks veel winst worden bereikt.

Financiële instrumenten

Een extra prikkel in de vorm van financieringsmogelijkheden kan doelgroepen over de streep trekken als het gaat om het treffen van duurzame maatregelen.

2.2 Organisatie

Intern: de gemeentelijke organisatie

Het cluster Openbare werken is op ambtelijk niveau verantwoordelijk voor de uitvoering van de Nota Duurzaamheid. De nota heeft echter sterke relaties met het werkveld van de andere gemeentelijke organisatieonderdelen.

Extern: samenwerking met andere organisaties

Bij de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid werkt de gemeente samen met een groot aantal andere organisaties, waaronder:

- regio Arnhem / Nijmegen (en de daarin samenwerkende gemeenten);
- Provincie Gelderland;
- Waterschappen Rijn & IJssel en Rivierenland
- ODRA (omgevingsdienst regio Arnhem)
- Scholengroep Veluwezoom en Het Rhedens
- Bedrijfsleven
- Natuur- en milieuorganisaties

2.3 Proces

De voorliggende duurzaamheidsnota vormt de basis voor meer concrete programma's. In de programma's wordt per project beschreven welke inspanningen de gemeente kan verrichten om een bijdrage te verlenen in het kader van duurzaamheid.

3 Uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen (Wat?)

In dit hoofdstuk wordt het uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen beschreven, waarbij gekozen is voor een thematische indeling. Per thema komen de volgende aspecten aan de orde:

- Inleiding
- Stand van zaken
- Ambities
- Projecten

De toepassing van het instrument communicatie is bij het duurzaamheidsbeleid zo belangrijk, dat dit als een afzonderlijk, overkoepelend thema, is opgenomen.

Niet alle ambities leiden tot nieuwe projecten en acties voor de periode 2018 – 2022. Voor sommige ambities is het voldoende als het huidige beleid (eventueel met een accentverschuiving) wordt voortgezet.

3.1 Communicatie als cruciaal onderdeel

Inleiding

In de paragraaf instrumenten is het belang van het instrument Communicatie al onderstreept. Het gaat hier om communicatie in de breedste zin van het woord, dus zowel intern als extern. Door structureel over duurzaamheid te communiceren, wordt gewerkt aan het vergroten van het intern en extern draagvlak en het gezamenlijk (met interne en externe partijen) realiseren van de duurzaamheidsambitie.

Stand van zaken

In Rozendaal wordt tot nu toe weinig gecommuniceerd over duurzaamheid. Dit geldt voor zowel interne als externe partijen. Enkele voorbeelden waarin wel is gecommuniceerd wordt is het verstrekken van de afvalkalender en in het verleden over de te verkrijgen subsidie voor isolatie. Daarnaast is er een werkgroep Duurzaamheid samengesteld bestaande uit bewoners en gefaciliteerd door de gemeente die ook aandacht besteden aan communicatie.

Ambities 2018-2022

Zowel de interne als externe doelgroepen:

- weten wat het duurzaamheidsbeleid van de gemeente inhoudt;
- zijn zich bewust van het feit dat zij er een bijdrage aan kunnen leveren en weten wat de mogelijkheden hiervoor zijn;
- zijn bereid om deze bijdrage ook daadwerkelijk te leveren.

Projecten

- geregeld communiceren, met name via nieuwsblad In de Roos- over duurzaamheid (sbeleid)
- Interne duurzaamheidscampagne
Door middel van een interne duurzaamheidscampagne wordt het personeel van de gemeente geïnformeerd en geïnspireerd om actief met duurzaamheid aan de slag te gaan en dit ook uit te dragen naar anderen. De interne afspraken over duurzaam inkopen worden hierbij nadrukkelijk meegenomen.

3.2 Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering

Inleiding

Zoals in het vorige hoofdstuk is beschreven, kan de gemeente door een duurzame bedrijfsvoering zelf een bijdrage leveren aan het realiseren van haar ambities, maar daarnaast ook ander inspireren door het goede voorbeeld te geven. De volgende onderwerpen zijn hierbij van belang:

- inkoop en aanbesteding;
- huisvesting;
- openbare verlichting;
- gedrag gemeentepersoneel

Stand van zaken

In de Aanbestedingswet is een paragraaf over duurzaam inkopen en aanbesteden opgenomen. Vanuit het rijk wordt meer aandacht gevraagd voor de toepassing van sociale criteria bij inkoop en aanbesteding (social return).

Huisvesting

De gemeente Rozendaal heeft drie gebouwen in beheer (gemeentehuis, gemeentewerf en de Torckschool). De onderhoudsplannen voor de gemeentelijke gebouwen gaan uit van ‘een goed beheer’, wat inhoudt dat bij vervanging van een installatie over het algemeen wordt gekozen voor een soortgelijke installatie. Door technische vooruitgang betekent dit meestal wel dat sprake is van een verduurzaming (bv. minder energieverbruik). Wanneer er middelen zijn, wordt getracht een stap verder te gaan bij het treffen van maatregelen.

Ambities 2018-2022

- De openbare verlichting wordt *in fases* omgevormd naar LED-verlichting
- De gemeentelijke gebouwen worden voorzien van zonnepanelen
- Het gemeentehuis wordt voorzien van LED-verlichting
- Nieuwbouw energieneutraal
- Faciliteren in zonnecoöperatie waarvan iedere inwoner in de “postcoderoos” lid kan worden.
- Wegen duurzaam inrichten met open/ gebakken materialen

Projecten

- Inkooptraject van energie (elektriciteit en gas). Rekening houdend met het bestaande contract zal worden nagegaan hoe (op termijn) kan worden overgestapt op groene stroom en groen gas
- In fases de huidige openbare verlichting omvormen naar LED-verlichting. Omvorming wijk Kapellenberg is reeds door de raad goedgekeurd
- De huidige gemeentelijke gebouwen (gemeentehuis en gemeentewerf) voorzien van zonnepanelen
- Oprichten van werkgroep duurzaamheid bestaande uit inwoners van Rozendaal. Deze groep is op 30 oktober 2017 voor het eerst bij elkaar gekomen en bestaat uit zeven inwoners van Rozendaal.
- Het laten plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte

- De mogelijkheden onderzoeken voor het toepassen van duurzamere bestrating.

3.3 Duurzaam ontwikkelen en bouwen

Inleiding

Bij het voorbereiden en invullen van ruimtelijke plannen speelt de gemeente een belangrijke rol. Zij bepaalt voor een belangrijk deel de kaders (b.v. via de Structuurvisie) en is daarnaast verantwoordelijk voor de inrichting van de openbare ruimte.

Duurzaamheid is dan een belangrijk uitgangspunt.

Te denken valt aan:

- het in stand houden c.q. reserveren van ruimte voor water, groen en duurzame energievoorzieningen;
- het toepassen van duurzame materialen in de openbare ruimte.

Bij de daadwerkelijke realisatie van plannen is de gemeente meestal slechts één van de vele spelers. Andere betrokken partijen zijn o.a. projectontwikkelaars en particuliere bouwers. Naast regulerende instrumenten zoals omgevingsvergunningen, kan de gemeente met name communicatie inzetten om de partijen te stimuleren om met duurzaamheid aan de slag te gaan. Eventuele afspraken die hierbij worden gemaakt, kunnen worden vastgelegd in convenanten of privaatrechtelijke overeenkomsten.

Stand van zaken

Rozendaal is als gemeente volop bezig een nieuwe Dorpsschool te ontwikkelen die voldoet aan de uitgangspunten van duurzaamheid.

Ambitie 2018-2022

De uitgangspunten voor duurzaamheid meenemen in de ontwikkeling van De Steenhoek. De gemeente zou hier graag energie neutrale woningen zien verrijzen.

3.4. Duurzaam beheren

3.4.1 Afvalbeheer

Inleiding

De (gescheiden) inzameling en afvoer van huishoudelijk afval is van oudsher een belangrijke gemeentelijke milieutaak, die vooral bijdraagt aan een gezonde en leefbare omgeving. In het kader van duurzaamheid is hierbij een nieuwe tendens ingezet. Onder de noemer ‘afval is grondstof’ worden afvalstromen steeds beter gescheiden en vervolgens toegepast als brandstof of grondstof voor een nieuw proces.

Ondanks deze zinvolle inzet van afvalstromen, blijft afvalreductie een belangrijk streven.

Afval dat niet ontstaat, hoeft immers ook niet te worden verwerkt.

Stand van zaken

De gescheiden inzameling van het huishoudelijk afval ziet er in Rozendaal als volgt uit:

- groente-, fruit- en tuinafval (GFT) en restafval: groene en grijze containers die één keer per twee weken (om en om) worden opgehaald;
- oud papier en karton: kan ieder zaterdag worden ingeleverd;
- glas: één glasbak in de gemeente;
- textiel: twee textielcontainers in de gemeente
- wit- en bruingoed: inzameling elke laatste zaterdag van de maand op de gemeentewerf;
- kunststof, metaal en drankkartons (PMD): door middel van zakken huis-aan-huis;
- grof huishoudelijk: één maal per maand huis-aan-huis
- grof groenafval: één maal per maand huis-aan-huis
- klein chemisch afval, puin, metaal, asbest en wit- en bruingoed (zie wit- en bruingoed.

Door regelmatige publicatie in “In de Roos” willen we voorlichting verstrekken over scheiding van afvalstoffen om zo het aantal kg restafval te reduceren. Het huidige aantal van 180kg komt overeen met het landelijk gemiddelde. Het ingezamelde afval wordt voor een groot deel duurzaam verwerkt b.v. huishoudelijk GFT-afval wordt door ATTERO omgezet in biogas.

Ambitie 2018-2022

- Huishoudelijk afval wordt in Rozendaal gescheiden ingezameld, waarbij zoveel mogelijk wordt voldaan aan de landelijke doelstelling per fractie.
- De ingezamelde fracties worden zo duurzaam mogelijk verwerkt.

Projecten 2018- 2022

Onderzoek verdere verduurzaming afvalstromen.

Om in de toekomst een verdere verduurzaming van de afvalstromen mogelijk te maken, worden de lopende contracten in regionaal verband en de mogelijkheden voor een duurzamere afvalinzameling en verwerking in beeld gebracht.

3.4.2 Waterbeheer

Inleiding

In de waterketen speelt de gemeente eveneens een belangrijke rol, onder andere als het gaat om de afvoer van rioolwater en hemelwater. Rekening houdend met de veranderende weersomstandigheden veroorzaakt door klimaatverandering, is het belangrijk dat ruimte wordt gecreëerd voor waterberging.

Dit kan door aanpassingen aan het riool- en oppervlaktewaterstelsel, maar ook door het

verminderen van de hoeveelheid verharding.

Stand van zaken

Het waterbeheer in Rozendaal is vastgelegd in het vGRP (verbreed Gemeentelijk rioleringsplan).

Ambities 2018-2022

De nauwe samenwerking op het gebied van waterbeheer met de diverse waterpartners continueren.

Projecten 2018 – 2022

- Uitvoering geven aan het vGRP
- Samenwerken met het waterschap Rijn & IJssel
- Samenwerken met cluster Rijn6 (gemeenten Arnhem, Rheden, Overbetuwe en Lingewaard en de waterschappen Rijn & IJssel en Rivierenland).

3.4.3 Groenbeheer

Inleiding

De aanwezigheid van groen heeft een positief effect op mensen. In de samenleving van tegenwoordig staat een groene leefomgeving voor recreëren en wonen in een omgeving van kwaliteit. Maar groen kan meer functies vervullen.

Groenvoorzieningen hebben een positieve invloed op de kwaliteit van de lucht, ze beïnvloeden de waterhuishouding (vertraagde afvoer van neerslag) en ze dragen bij aan het op peil houden of verbeteren van de biodiversiteit.

Stand van zaken

Het groenonderhoud is in 2015 vastgelegd in het Gemeentelijk Groenplan 2015 - 2023

Ambities 2018-2022

- Biodiversiteit wordt actief meegenomen in de verbetering van het openbaar groen binnen de kom (streven naar groenbeheer gericht op duurzaamheid)
- De gemeente heeft een voorbeeldfunctie richting de burger op het gebied van bevordering van de biodiversiteit.
- Betrekken bewoners bij groenonderhoud
- Het blijven stimuleren van onkruidbestrijding zonder chemische middelen.

3.5 Duurzaam wonen en leven

Inleiding

Bij het realiseren van gemeentelijke duurzaamheidsambities is niet alleen de inzet van de gemeente en van partnerorganisaties van belang. De inwoners van Rozendaal kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan een duurzame samenleving, door bijvoorbeeld energiezuinig te leven, afval te scheiden, eerlijke producten te kopen en vaker de fiets te nemen. Om duurzaam gedrag te stimuleren, is het belangrijk dat de inwoners van Rozendaal:

- weten dat de gemeente duurzaamheidsbeleid uitvoert en wat dat in de praktijk inhoudt (zowel het begrip Duurzaamheid als de manier waarop de gemeente hier invulling aan geeft);
- weten dat zij daar een bijdrage aan kunnen leveren, wat dat voor hen betekent en (heel belangrijk) wat dat kan opleveren;
- bereid zijn om een steentje bij te dragen;
- daadwerkelijk actie ondernemen.

Belangrijk is dat in het kader van duurzaam wonen en leven, een link wordt gelegd met leefbaarheid. Het blijkt namelijk dat duurzaamheid in Rozendaal onder meer betekent dat gewerkt wordt aan leefbaarheid op de lange termijn. Het gaat hierbij om leefbaarheidsaspecten zoals de betaalbaarheid en het comfort van woningen en het welbehagen van mensen in ons dorp.

3.6 Duurzame energieopwekking

Inleiding

Een van de belangrijkste uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, is het realiseren van een schone, betaalbare en betrouwbare energievoorziening voor de toekomst. Rozendaal zal hierin moeten optrekken in regionaal verband.

Ambitie 2018-2022

De CO₂ uitstoot verminderen

Projecten

- uitwerken regionaal uitvoeringsprogramma duurzame energie
- bevordering toepassing zonnepanelen (voorlichting)
- bevordering toepassing zonnecollectoren (voorlichting)
- stimuleren toepassing warmtekoede-opslag (voorlichting)

4 Duurzaam ondernemen

Duurzaam (en maatschappelijk verantwoord) ondernemen houdt in dat bedrijven in hun bedrijfsprocessen zoeken naar een evenwicht tussen economische resultaten, sociale belangen en het milieu.

De milieuregelgeving dwingt bedrijven al om na te denken over aspecten als geluidshinder, bodemverontreiniging, externe veiligheid en luchtverontreiniging. De algemene milieuregels die voor alle bedrijven gelden, zijn vastgelegd in Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer BARIM (ook wel Activiteitenbesluit genaamd). Bedrijven met de laagste milieubelasting (type A) kunnen volstaan met het voldoen aan deze algemene regels. Bedrijven die het milieu wat meer belasten (type B), zijn meldingsplichtig op grond van het Activiteitenbesluit. Bedrijven die het milieu het meest belasten (type C en D) hebben voor hun activiteiten een omgevingsvergunning milieu nodig, maar deze komen in Rozendaal niet voor.

De ODRA (Omgevingsdienst regio Arnhem) neemt dit mee in hun bedrijfscontroles. Ook het verminderen van energie wordt daarin meegenomen.

5 Projecten die al worden of zijn gerealiseerd

Het initiatief om Rozendaal duurzamer te laten zijn loopt al enige jaren en is door het college al deels uitgevoerd in de periode 2014-2018.

- Nieuwe Dorpsschool
Bij de ontwikkeling van de nieuwe Dorpsschool is het uitgangspunt geweest om een duurzaam gebouw te realiseren met een energieneutraal verbruik. Energieneutraal wordt met de inmiddels aangevangen bouw nagenoeg gerealiseerd en door het materiaalgebruik bij de bouw wordt het gebouw onderhoudsarm.
- LED-verlichting
 - De raad heeft op 12 september 2017 ingestemd met het vervangen van 177 traditionele armaturen door armaturen met LED-verlichting. Dit zal, naast dat het goed is voor het milieu, leiden tot lagere exploitatielasten.
 - verlichting gemeentehuis
- Isolatiesubsidie provincie
In 2010 heeft de provincie de gemeenten in de gelegenheid gesteld om deel te nemen aan de klimaatsubsidie woningisolatie. Rozendaal heeft hier toen JA tegen gezegd. De einddatum werd destijds door de provincie vastgesteld op 31 december 2015. Vanaf 2010 tot en met 31 december 2015 hebben 71 woningen in Rozendaal gebruik gemaakt van de subsidie mogelijkheid.
- Laadpalen initiatief provincie Gelderland

- Zonnepanelen gemeentewerf en gemeentehuis
- Alternatief gebruik onkruidbestrijding op verhardingen
Met ingang van 1 maart 2016 mogen er geen chemische bestrijdingsmiddelen meer worden toegepast voor de onkruidbestrijding op verhardingen. Wij hebben hierop geanticipeerd door in 2016 de bestrijding van onkruid op verharding te laten uitvoeren met een Wave-machine (op basis van branden). In 2017 is na een uitgebreide aanbesteding besloten om het bestrijden van onkruid te gunnen aan een bedrijf welke gebruik maakt van een combinatie van veegwagens, machines die branden en machines die stomen. We hebben voor onderhoudsniveau B gekozen (CROW) als uitgangspunt. Door geen chemische bestrijdingsmiddelen meer toe te passen komen er geen resten meer van de chemische middelen in het oppervlakte- en grondwater of in het riool.

6 Beslispunten

- De Duurzaamheidsnota 2018-2022 vast te stellen.
- Instemmen met het aanbrengen van zonnepanelen op het gemeentehuis en de gemeentewerf en hiervoor een bedrag ad. € 32.000,- beschikbaar stellen.
- Instemmen met het vervangen van de verlichting in het gemeentehuis door LED-verlichting en hiervoor een bedrag ad. € 8.000,- beschikbaar stellen.
- Instemmen met het verder financieel uitwerken van de overige projecten, die gefinancierd zouden kunnen worden uit een nog te creëren duurzaamheidsreserve. Deze reserve zou kunnen worden gevuld vanuit een deel van de winst die gemaakt kan worden, wanneer de locatie Steenhoek een bouwbestemming krijgt.